

2. GLASILO

September 2017

Projektu EU v okviru programa sodelovanja INTERREG V-A Slovenija-Avstrija 2014–2020:

„SI-MUR-AT“ – Ekološko trajnostno kmetijstvo v skladu s sodobnim gospodarjenjem z vodami

Posebna prireditev

Open Field Day:

javna prireditev o spremljanju nitratov, gnojenju in varstvu rastlin, 25. maja 2017 v Apačah v Sloveniji

Kako poteka projekt

Novice iz posameznih delovnih sklopov

Kdo smo

1. del: vodilni partner:
Urad Štajerske deželne vlade,
Oddelek 14 – Vodno gospodarstvo, viri in trajnost

Open Field Day, 25. maja 2017 v Apačah v Sloveniji

Javna prireditev o spremljanju nitratov, gnojenju in varstvu rastlin

Open Field Day, ki ga je organiziral projektni partner *Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije*, je potekal v znamenju praktično naravnanih metod alternativnih ukrepov za varstvo rastlin, gnojenja, obdelave tal in strojnega zatiranja plevelov. Profesor dr. Mario Lešnik z Univerze v Mariboru je v okviru strojnega zatiranja plevelov predstavil tudi priročnik, v katerem so zbrani rezultati raziskav. Poleg tega je bil podan pregled nad merjenjem vsebnosti dušika v tleh, rastlinah in vodi. Te meritve so osnova za ukrepe za varovanje voda. Prireditev je bila zelo uspešna, kar potrjujejo tudi odzivi nanjo:

»Najlepša hvala, da ste organizirali to delavnico in vključili zanimive predstavitve! Vsebine so zelo koristne in uporabne!« (mag. Marjan Dolenšek, strokovnjak za kmetijske stroje)

»Predstavitve sodobnih strojev za obdelavo tal je bila odlična. Želeli bi si več delavnic, ki se nanašajo na prakso.« (Branko Buček, kmetovalec)

»Organizatorjem se želim prav lepo zahvaliti! V organizacijo tako kakovostne delavnice je namreč treba vložiti veliko truda!« (Anton Jagodic, koordinator s področja kmetovanja)

Vodenje (celotnega projekta)

Glavni odgovorni:
Urad Štajerske deželne vlade, Oddelek 14

V okviru projektnega vodenja usklajujemo številne naloge v sklopu projekta. S sprotim spremljanjem želimo zagotoviti kar najboljšo izvedbo projekta. Za to smo od začetka projekta izvedli že vrsto dejavnosti, kot so izdelava internega načrta vodenja, izvedba več partnerskih srečanj in potrebnega vseevropskega razpisa za dodelitev storitev.

Zaradi spremljanja napredka dela in stroškov moramo skupnemu sekretariatu polletno predložiti poročila o projektu. Tudi usklajevanje in izvedba teh področij sta del delovnega sklopa *Vodenje*. Partnerska poročila za prvi poročevalski obdobji smo že predložili.

Srečanje projektnih partnerjev z namenom usklajevanja dejavnosti projekta v Lipnici.

Modeliranje podtalnice

Glavni odgovorni:
Urad Štajerske deželne vlade, Oddelek 14

V okviru delovnega sklopa *Modeliranje podtalnice* bomo v skoraj celotnem času trajanja projekta v velikih delih projektnega območja modelirali gibanje izcedne vode in tokove podtalnice. Te dejavnosti bodo izvajali tako slovenski kot avstrijski partnerji.

Da bi pridobili osnovne podatke, je treba izvesti več preskusov. Tako smo za lizimeter v Wagni že opredelili posebne ukrepe obdelave tal in okrepili spremljanje podtalnice na Lipniškem polju. Prve podatke iz meritev kakovosti podtalnice in predvsem obremenitve z nitrati in pesticidi smo že analizirali.

Poiskati smo morali najboljšo lokacijo za izvedbo načrtovanega podrobnega modeliranja naprave za umetno bogatenje teles podzemne vode za zajetje Kaendorf na Lipniškem polju podjetja Wasserversorgung GmbH. To nam je uspelo, prav tako smo že izvedli vrtine za spremljanje vodostaja ter črpalni vodnjak za preskuse. Pričeli smo tudi z optimizacijo zajetja Mureck združenja za vode Wasserversorgung Grenzland Südost.

Zmanjševanje zdravstvenega tveganja v javni oskrbi z vodo

Glavni odgovorni:

Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH)

V okviru delovnega sklopa *Zmanjševanje zdravstvenega tveganja v javni oskrbi z vodo* bomo na podlagi vzorcev kmetijskih površin na območju Črncev in Segovcev razvili orodje za obvladovanje onesnaževanja podzemne vode in posledično tudi pitne vode z dušikovimi spojinami. S tem želimo opredeliti kmetijske oblike proizvodnje, ki bodo zadovoljile tako kmetijske kot vodnogospodarske vidike. Za to smo izvedli naslednje dejavnosti:

- preverjanje obstoječih piezometrov in odvzem vzorcev;
- izboljšanje metode za določanje pesticidov v laboratoriju;
- postavitve mikro lizimetrov na poskusnih poljih in analiza vzorcev v laboratoriju.

Trajnostno kmetijstvo in podtalnica

Glavni odgovorni:

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije;
Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota (KGZ MS)

V okviru delovnega sklopa *Trajnostno kmetijstvo in podtalnica* bomo med drugim postavili poskusna polja, s pomočjo katerih bomo raziskali vpliv tehnik pridelovanja na koncentracijo škodljivih snovi iz kmetijstva v vodnih virih.

Za to smo izvedli tri opazovalne vrtine podzemne vode na vodovarstvenem območju vodonosnika na Apaškem polju. Tako bomo lahko v nadaljevanju opredelili kakovost podzemne vode iz prispevnega območja pred alternativnimi načini obdelave njive in po njih ter tudi po konvencionalnemu načinu obdelave.

Poskusno polje na Apaškem polju: gradnja opazovalnih vrtin podzemne vode

Komunikacija

Glavni odgovorni:

Regionalna razvojna agencija jugovzhodne avstrijske Štajerske. Štajerska regija Vulkanland

S komunikacijo želimo zagotoviti, da bodo rezultati projekta okrepili zavest o pomenu ohranjanja dobrin, tj. voda in tla, ki jih moramo varovati. Pomembni orodji sta glasilo in spletna stran projekta **www.si-mur-at.eu**, ki predstavljata čezmejno delo vseh projektnih partnerjev. Ti orodji pa dopolnjujejo osebna srečanja. Izvedli smo že vrsto informacijskih srečanj z različnimi ciljnim skupinami in deležniki.

Ozaveščanje pa poteka tudi s pomočjo prireditvev. Tema naslednje informacijske prireditve bo *Umetno bogatenje teles podzemne vode in lizimetri*. Podrobnosti o prireditvi najdete na koncu glasila.

Kdo smo – projektni partnerji se predstavijo

1. del: Urad Štajerske deželne vlade, Oddelek 14 – Vodno gospodarstvo, viri in trajnost

Projekt SI-MUR-AT vodi in usklajuje Urad Štajerske deželne vlade, Oddelek 14 – Vodno gospodarstvo, viri in trajnost.

Kot vodilni partner je odgovoren za koordiniranje projekta in njegovo uspešno izvedbo. To zagotavlja sprotno spremljanje. Oddelek 14 je poleg tega odgovoren za delovni sklop »Modeliranje podtalnice«, v okviru katerega se spremlja vplive različnih kmetijskih načinov obdelovanja na izpiranje hranilnih snovi iz tal, izdeluje modele simulacije vplivov in oblikuje skupno strategijo za trajnostno varovanje podtalnice.

Poleg teh dejavnosti in drugih projektov EU opravlja Oddelek 14 še vrsto poglobitvenih nalog. Med drugim usklajevanje celotnega vodnega gospodarstva avstrijske Štajerske, opravljanje splošnih tehničnih zadev vodnega gospodarstva, vodnogospodarsko načrtovanje, izvedba z vodo povezanih direktiv iz področja vodnega gospodarstva EU, izvajanje vodnogospodarskih nalog in ukrepov, povezanih z Nacionalnim načrtom za upravljanje vodnih virov, ter obravnavanje vodnogospodarskih vidikov geotermalne energije in hidrologije.

Vodja projekta:

mag. dr. Michael Ferstl

Projektno vodenje:

dipl. ing. Anton Schabl

dipl. ing. Egon Bäuml

Sodelavci v projektu:

mag. Michael Eder

Informacije in prenosi	Kontakt	Kolofon
www.si-mur-at.eu	Regionalmanagement Südoststeiermark. Steirisches Vulkanland GmbH Grazertorplatz 3 A-8490 Bad Radkersburg Tel.: +43 3152 83 80, direktni klic 14 Faks: +43 3152 83 80, direktni klic 4 E-pošta: office@vulkanland.at Splet: www.vulkanland.at	Oddelek 14 – Vodno gospodarstvo, viri in trajnost Referat za vodnogospodarsko načrtovanje Wartingergasse 43, A-8010 Gradec Tel.: +43 316 877-4355 Faks: +43 316 877-2480 E-pošta: abteilung14@stmk.gv.at Splet: www.verwaltung.steiermark.at

Projekt SI-MUR-AT je sofinanciran v okviru programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Avstrija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.